

EKSTREMVÆR RAPPORT

Hendelse: YNGVE

Dato: 31.12.2008

Rapportert av: Gunnar Noer, Trond Lien og Eirik Samuelsen

Tirsdag 30. desember kl. 16:55 ble det sendt ut varsel om ekstreme værforhold fra Vervarslinga for Nord-Norge:

Et lavtrykk sørøst for Jan Mayen utvikler seg til et stormsenter, og vil onsdag morgen gi kortvarig sterk storm i Nord-Helgeland, Saltfjellet, Salten og Lofoten.

Innledning:

I dagene forut for den 30. hadde det bygd seg opp en kraftig termalsone fra sørlige Grønland og nordøstover i Barentshavet. Samtidig lå det en vestlig jet over. På mandagen den 29. dannet det seg lavtrykk øst for Spitsbergen, som ga opphav til et kaldluftsutbrudd langs østkysten av Grønland, og etter hvert en kraftig konvergenssone i Norskehavet. Forholdene lå dermed til rette for en kraftig utvikling inn mot Nord-Norge. På ettermiddagen tirsdag den 30. desember utviklet lavtrykket seg utenfor Lofoten og Vesterålen, og passerte i løpet av natt til den 31. østover og inn i Nord-Sverige.

Kriterium for ekstremværvarsel:

- Sterk storm, med kraftige vindkast. Siden vinden ble antatt å bli sterk også inn over land, var det sannsynlig at det ville bli omfattende skader i Nord-Helgeland, Saltfjellet, Salten og Lofoten.

Prognosene:

Prognosene fra 0-kjøringene på tirsdag indikerte at et kraftig lavtrykk med vind på 55kt inn mot Salten onsdag morgen, men man valgte likevel å avvente med å sende ut ekstremvarsel fordi sterk storm ikke var ventet å slå inn over land, bare ytterst på kysten, som på Røst, Myken, og Helligvær. 06-kjøringen gav litt mindre vind, nordlig 50 kt på strekningen Bodø til Myken.

Da 12-kjøringen kom, hadde denne forsterket vinden. Den indikerte nå 60 kt i et område fra Bodø og nordover til Steigen og Hamarøy, og med en retning litt mer inn mot kysten. Vinden i 925 hPa var på 60-80kt. Det så også ut til at lavtrykket opprettholdt styrken på vei østover,

slik at det var fare for sterk vind også i indre deler av Salten og Ofoten. Enkelte av modellene hadde 55 knop på meteogrammet for Helligvær og 50 knop i Bodø.

Det ble dermed besluttet å sende ut varsel om ekstrem vind på ettermiddagen onsdag den 30.

Varslene:

12-varslene hadde full storm 25 m/s, men på 19 varslet var dette økt til sterk storm i Nord-Helgeland, Saltfjellet, Salten og Lofoten. For Ofoten og Vesterålen og Sør-Troms ble det varslet kortvarig nordlig full storm 25 onsdag morgen. Dette ble følgelig ikke inkludert i ekstremværvareselet.

Vi vurderte det også slik at selv om det nok ikke ville bli sterk storm langt inn over land, ville det bli sterke vindkast som kom til å gjøre mye skade, noe som også ble tatt med på ekstremvarselbulletinen.

Ekstremværvarelene:

Fase A: Ingen

Fase B:

Melding nr. 1, kl. 16:55

Nord-Helgeland, Saltfjellet, Salten og Lofoten:

Onsdag morgen kortvarig nordvestlig sterk storm 30 m/s.

I bulleteng sendt ut 1705 ble også sagt at: Det er ventet at vinden vil slå inn over land, og at det lokalt kan bli kraftige vindkast.

Melding nr. 2, kl. 22:45:

Nord-Helgeland, Saltfjellet, Salten og Lofoten:

Onsdag morgen kortvarig nord og nordvestlig sterk storm 30 m/s.

Fase C:

Melding nr. 3, 31. desember kl. 05:09:

Nord-Helgeland, Saltfjellet, Salten og Lofoten:

Onsdag morgen kortvarig nordvestlig sterk storm 30 m/s, onsdag formiddag minker vinden til nordvestlig stiv kuling 15 m/s.

Fase D:

Siste melding nr. 4 gikk ut kl. 08:56:

Nord-Helgeland, Saltfjellet, Salten og Lofoten:

Vinden har nå spaknet til nordvestlig liten storm, og ventes fortsatt å minke. Ekstremværet er dermed over.

Observasjoner:

Maksimalvindhastigheter (fra sektoren vest til nord):

Helligvær 70kt, vindkast 87

Myken 64kt, vindkast 84

Røst 58kt, vindkast 80

Bodø 52kt, vindkast 66

Nord-Solvær 52kt, vindkast 70

Rotvær 52kt, vindkast 68

Skrova 45kt, vindkast 60

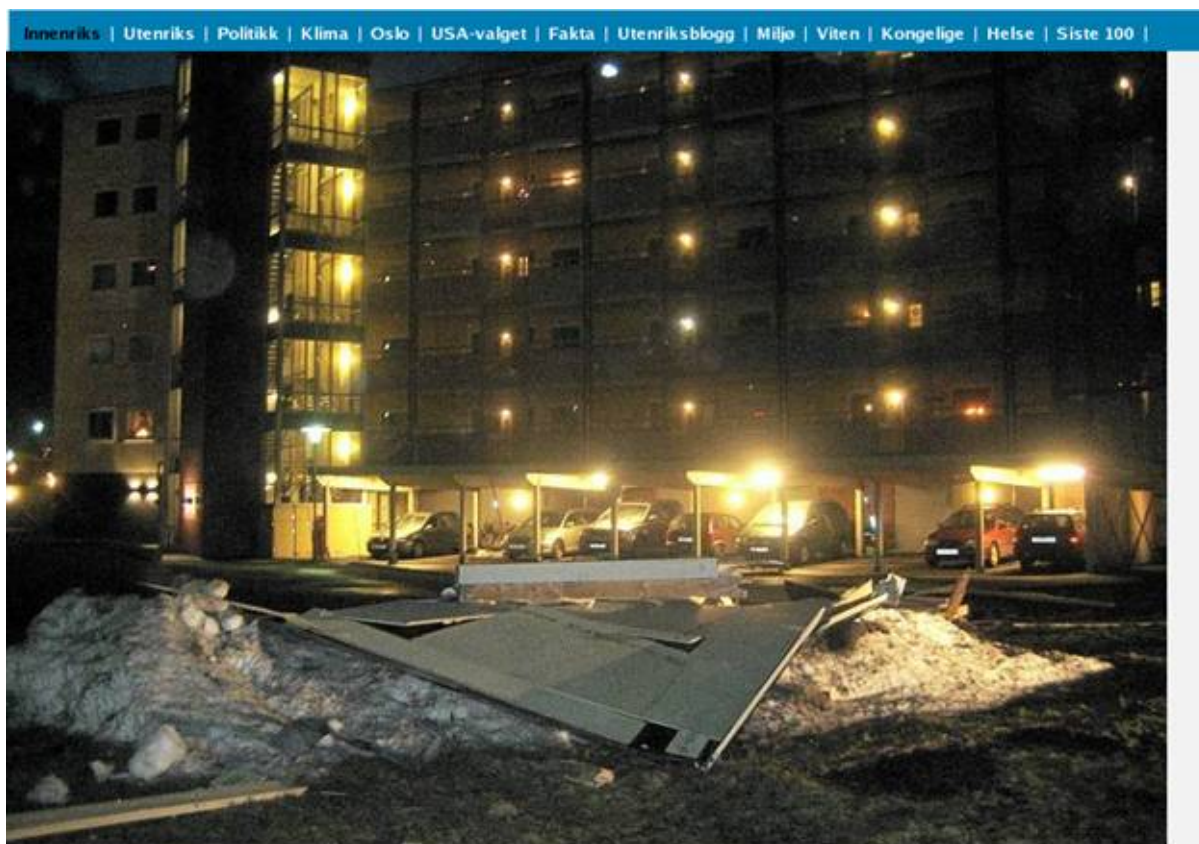
Svolvær Lufthavn 43kt, vindkast 70

Øvre Saltdal 37kt

Skader

Det ble ikke rapportert om noen personskader.

Uværet var førsteoppslag i alle landsdekkende aviser, og var hovednyhet hele onsdagen i lokalavisene. Under følger en kort oppsummering:

Del av taket på en boligblokk blåste av i Bodø onsdag morgen. FOTO: KRISTIN KVANLI

Deler av taket revet av på boligblokk i Bodø (den mest alvorlige hendelsen). Noen grillstuer ble blåst ut på veien fra en lagringsplass i Bodø. På Ørnes i Meløy ble takplater blåst av biblioteket.

Foto: Mmsfoto:karin pettersson
Fjøset ble fullstendig knust av Yngve.

Tatt av vinden

Tips oss Tlf: 760 67800 E-post: red@lofotposten.no

En fjøs var noe av det som ble tatt av vinden på Unstad natt til i dag.

Av Kai Nikolaisen/Karin Pettersson

Publisert 31.12.2008 - 12:20 Oppdatert 31.12.2008 - 13:51

Yngve tok godt for seg på Unstad natt til i dag. Den nordlige vinden ble målt til hele 50,5 sekundmeter. En fjøs ble fullstendig ødelagt av Yngve. En nabofjøs fikk hele veggene revet bort. Det var ikke dyr i noen av fjøsene. Flere vinduer er blitt knust, og en bil skal ha blitt hevet rundt.

En lekestue tok Yngve med seg.

LES OGSÅ

- Yngve har herjet 07:27
- Mange skader 12:29

En sjark slet seg i Kvaløyvågen i Troms, men ble berget før den rak i land. Noen veggplater revet av på et forretningsbygg i Sjøgata på Andenes. Et hotellvindu ble blåst ut i Harstad.

En garasje ble rasert på Gimsøy i Lofoten. En fjøs ble rasert, et annet halvveis rasert på Unstad i Lofoten. Ingen dyr i fjøsen. To siloer ødelagt i Lofoten og Vesterålen. I Svolvær ble en veranda revet ned fra en enebolig. Voldsomme vindkast ble observert, uoffisielle målinger på 100 kt. To campinghytter ble blåst av grunnen på en gammel campingplass på Vestvågøy. Et fiskehjell raste sammen, og to veggplater ble revet av på Rådhuset på Værøy.

Dette var en garasje

TOK TAK I GARASJEN: 'Yngve' tok denne garasjen på Vik i Gimseøy i Vågan kommune i Lofoten.

Foto: John Inge Johansen /NRK

Trær, veiskilt, stolper, stakittgjerder og anleggsgjerder blåst ned flere steder. Fra Kvaløya i nord til Mosjøen i sør, inkludert hele Lofoten og Vesterålen, var det flust med meldinger om div. flygende løvsøre; takplater, trær over veien, og kabelbrudd. Det var strømbrudd flere steder. Kraftlaget i Mo i Rana varslet at de ville benytte dynamitt til felling av trær som har veltet over kraftlinjer i disse områder.

10 fergesamband ble innstilt i morgentimene i Nordland. Ellers var det stengt på E6 over Saltfjellet, kolonnekjøring over Beiarfjellet, og overgangen fra Salten over Junkerdalen til Graddis var stengt på svensk side.

Vegtrafikksentralen meldte om generelt vanskelige kjøreforhold på overgangene, med snø. Hovedredningssentralen sa om morgenen at bortsett fra taket på boligblokken i Bodø og en båt som hadde slitt seg, hadde det vært etter forholdene rolig.

Bemanning:

Bemanningen med to på på ettermiddagsvakta den 30. og nattevakta den 31. viste seg å være tilstrekkelig. Dette siden det var erfarne folk, og kanskje også siden det var midt romjula.

Oppsummering og konklusjon:

Det meste foregikk mens det var mørkt. Det var helgetid, og lite mediefolk på jobb. Uværet var varslet i god tid i forveien, om enn bare med full storm. Det var også sendt en orientering til div. berørte etater siste arbeidsdag før nyttårshelgen. Det var derfor lite telefoner både på ettermiddagsvakta den 30., på nattevakta, og på formiddagsvakta den 31. Etter hvert som lyset kom og folk kom seg ut ble det litt mer liv, og skademeldingene kom jevnt og trutt hele onsdagen. Det ble også litt mer telefoner, men ikke mer enn at det gikk greit på formiddagsvakta. Morgenintervjuet med NRK-Nordland gikk som vanlig. Stemningen virket forholdsvis avslappet blant journalistene, ingen store verbale oppslag.

Telefoniske kvitteringer fra HRSN og NVE kom inn som de skulle.

Til sammen førti skademeldinger var innrapportert. Det ble observert orkan på Helligvær og på Myken, og sterk storm på Røst. Uværet var hovedoppslag i landsdekkende og lokale media hele onsdagen. Ut fra skadeomfanget og vindobservasjoner kan det se ut som om dette ekstremvarselet var berettiget.

12.1.2009

Gunnar Noer